

Mālpils Vēstis

DECEMBRIS 2012 (138)

MĀLPILS NOVADA
DOMES
INFORMATĪVAIS
IZDEVUMS
BEZMAKSAS

Mālpils novadā viesojas Valsts prezidents
Andris Bērziņš

“Lielā lasītāju balva 2012”

Juris Ģermanis. “Latvijas ainava”

FOTO M. ĀRENTE

Godājamie mālpilieši!

Ir 2012. gada nogale. Beidzas Adventa laiks, tiek svinēti Ziemassvētki un gatavojamies sagaidīt 2013. gadu. Tas ir laiks, kad atceramies aizvadītā gada nozīmīgākos pašu, ģimenes, novada, Valsts un pasaules notikumus. Izvērtējam, kas tieši mums ir bijis svarīgs, ko esam paveikuši un kas nav īsti izdevies kā iecerēts. Tas ir laiks, kad būtu jāizvērtē, vai esam aizvadītajā gadā kļuvuši mierīgāki, labestīgāki un iejūtīgāki viens pret otru. Vai esam pateikuši paldies visiem, kas to ir pelnījuši, vai esam sagādājuši dāvanas saviem tuvākajiem, kuri noteikti tās gaida un vai nav pietrūcis mīlu, jauku vēlējumu. Vēl ir laiks to izdarīt ne tikai šajā gadā, bet darīt to ikdienā! Dodiet un tiks dots arī Jums! Tieši šodien, kad lielākā daļa no Jums lasa "Mālpils Vēstis", ir sludinātais Pasaules gals. Lai rīt Jūs pamostaties ar jauniem spēkiem un domām darīt mūsu mīlo Latviju vēl skaistāku!

Jums ir iespējams izvērtēt arī Mālpils novada domes, tās iestāžu darbu 2012. gadā.

Aizvadītajā gadā bija daudz notikumu un darāmā. Par to varēsiet izlasīt izpildinstitūcijas pārskatā par padarīto. 18. novembra svētkos teicām paldies ļoti daudziem mālpiliešiem, kuri neskato ties uz krīzes laiku, spēja paveikt labus darbus, kas dara mūsu Mālpils novadu arvien skaistāku un bagātāku. Ļoti svarīgs notikums bija, kad atsāka darboties mūsu lielākais rūpnieciskais

uzņēmums SIA "Kvist", kas sola ražošanas apjomus kāpināt un palielināt darba vietas.

Nozīmīgs notikums novada dzīvē bija arī Valsts prezidenta apmeklējums un viņa pozitīvs novērtējums par to, ko mālpilieši ir paveikuši. Paldies visiem, kuri ir piedalījušies labajos darbos, kas sekmē Mālpils izaugsmi!

Mālpils novada domes vārdā varu apliecināt, ka ir vairākas ieceres un uzsākti projekti, kuru realizācija veicinās novada attīstību un veidos Mālpils novadu par pievilcīgu vietu. Tas ir Jūsu interesēs, cienījamie mālpilieši, un novada dome vēltīs daudz darbu, lai tieši Jūs izjustu pozitīvas pārmaiņas visā Mālpils novada dzīvē.

Mālpils novada domes vārdā novēlu visiem mālpiliešiem TICĪBU SEV un saviem spēkiem, DARBĪGUMU, lai nekad nenolaižas rokas, VESELĪBU, lai izdodas darbus paveikt, un CERĪBU, ka piepildīsies visdrosmīgākās ieceres!

Priecīgus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno Gadu!

Mālpils novada domes priekšsēdētājs
Aleksandrs Lielmežs

NOVADA DOMES LĒMUMI

MĀLPILS NOVADA DOMES 28.11.2012. SĒDE Nr.12

Izskatīja 26.jautājumus

1. Par ziņu par deklarētās dzīvesvietas anulēšanu.
2. Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojuma piešķiršanu.
3. Par nekustamo īpašumu sadalīšanu.
4. Par adreses piešķiršanu.
5. Par saistošo noteikumu Nr.17 "Par trūcīgas un maznodrošinātas ģimenes (personas) statusa noteikšanu Mālpils novadā" apstiprināšanu.
6. Par saistošo noteikumu Nr.18 "Par sociālās palīdzības pabalstiem Mālpils novadā" apstiprināšanu.
7. Par Mālpils novada teritorijas plānojuma 2012.–2024.gadam pirmās redakcijas un Vides pārskata projekta nodošanu sabiedriskajai apspriešanai.
8. Par pašvaldības ceļu izmantošanu ražas novākšanas laikā.
9. Par situāciju saistībā ar ūdens attīrīšanas iekārtām Sidgundā.
10. Par jauna amata izveidošanu un amatalgas noteikšanu PII "Mālpilīte".
11. Par VAS "Privatizācijas aģentūra" iesnieguma ieskatīšanu.
12. Par SIA "Baltic Tetry Skydiver" iesnieguma izskatīšanu.
13. Par finansiāla atbalsta piešķiršanu XIV Starptautiskajam masu tradīciju festivālam Mālpilī.
14. Par finansiālu atbalstu pensionāru Ziemassvētku atpūtas pasākuma nodrošināšanai.
15. Par Latvijas Politiski represēto apvienības un Likteņdārza Īstenotāja – "Kokneses fonda" aicinājumu Latvijas pašvaldībām.
16. Par finansiālu atbalstu dzejnieka Ojāra Vācieša piemiņas vietas izveidei.
17. Par atļauju rīkot Ziemassvētku tirdziņu.
18. Par A. Jakušenoka iesnieguma izskatīšanu.
19. Par Mālpils novada pašvaldības skolēnu autobusu izmantošanas noteikumu apstiprināšanu.
20. Par Mālpils novada domes 31.08.2011. domes lēmuma Nr. 9/4 "Par skolēnu pārvadājumiem" precizēšanu.
21. Par novada domes priekšsēdētāja vietnieces rīkojuma apstiprināšanu.
22. Par AS "GE Money Bank" piedāvājumu.
23. Par paraksta tiesību noteikšanu.

24. Par jauna amata izveidošanu un amatalgas noteikšanu kultūras centrā.
25. Par Mālpils Mūzikas un mākslas skolas pedagogu tarifkācijas apstiprināšanu.
26. Par pašvaldības SIA "Norma K" pamatkapitāla palielināšanu.

NOLĒMA:

- Apstiprināt saistošos noteikumus Nr.17 "Par trūcīgas un maznodrošinātas ģimenes (personas) statusa noteikšanu Mālpils novadā".
- Apstiprināt saistošos noteikumus Nr.18 "Par sociālās palīdzības pabalstiem Mālpils novadā".
- Nodot sabiedriskajai apspriešanai un atzinumu saņemšanai sagatavoto Mālpils novada teritorijas plānojumu 2012.–2024.gadam pirmo redakciju un Vides pārskata projektu MK noteikumu Nr. 711 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un MK noteikumu Nr. 157 "Kārtība kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" noteiktajā kārtībā. Noteikt sabiedriskās apspriešanas termiņu no 2012. gada 3. decembra līdz 2013. gada 11. janvārim. Publicēt pašvaldības mājas lapā www.malpils.lv, laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un informatīvajā izdevumā "Mālpils Vēstis" paziņojumu par teritorijas plānojuma un vides pārskata sabiedriskās apspriešanas termiņiem, sanāksmes vietu un laiku, iespējām iepazīties ar plānošanas dokumentiem un iespējām iesniegt atsauksmes. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks 2013. gada 8. janvārī plkst. 17.30 Mālpils novada domes ēkas zālē Nākotnes ielā 1, Mālpilī, 2.stāvā. Rakstiskus atzinumus var iesniegt no 2012. gada 3. decembra līdz 2013. gada 11. janvārim, fiziskām personām – nosaukumu, reģistrācijas datus un adresi, Mālpils novada domē, Nākotnes ielā 1, Mālpils, LV-2152, vai sūtīt elektroniski dome@malpils.lv
- Uzdot izpildinstitūcijai izstrādāt vienošanos ar mežu izstrādātājiem un lauksaimnieciskās ražas novācējiem par ceļu izmantošanu un sakārtošanu pie nelabvēlīgiem laika apstākļiem.
- Sakarā ar kritisko situāciju Sidgundas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās pašvaldības uzdot PSIA "Norma K" sagatavot

nepieciešamo dokumentāciju ERAF projektu iesniegumu atlases 7. kārtas 3.4.1.1.aktivitātei "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000".

- Nepārņemt pašvaldības īpašumā nekustamā īpašuma "Šopas", Mālpilī, Mālpils novadā, kadastra Nr. 8074 003 0256, neprivatizēto daļu. Nepārņemt nekustamā īpašuma "Šopas", Mālpilī, Mālpils novadā, kadastra Nr. 8074 003 0256, pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pienākumu.
- Finanšiāli atbalstīt XIV Starptautisko masku tradīciju festivālu 1000,00 LVL apmērā, līdzekļus paredzot 2013. gada Mālpils kultūras centra budžetā.
- Piešķirt finansējumu 300,00 LVL apmērā no atbalsta fonda pensionāru padomei Mālpils novada pensionāru Ziemassvēku atpūtas pasākuma nodrošināšanai.
- Atbalstīt Latvijas Politiski represēto apvienības un Likteņdārza īstenotāja – nodibinājuma "Kokneses fonds" iniciatīvu, piešķirot atbalstu 100,00 LVL apmērā no atbalsta fonda, kā arī

informējot novada uzņēmējus par iespēju piedalīties Likteņdārza Godasardzes ozola finansēšanā.

- Piekrist iegādāties A/S "GE Money Bank" piederošos pamatlīdzekļus kas atrodas Nākotnes ielā 1, Mālpilī, par LVL 1500,00, t. sk. PVN, lai saglabātu telpu aprīkojumu ar iespēju telpās izveidot kredītiestāžu norēķinu centru, tādējādi veicinot pakalpojumu pieejamību Mālpils novada iedzīvotājiem. Izsludināt pieteikšanos uz nomas tiesībām kredītiestādēm norēķinu grupas izveidošanai Mālpilī, Nākotnes ielā 1, izvietojot informāciju Mālpils novada domes mājas lapā www.malpils.lv un laikrakstā "Rīgas Apriņķa Avīze".

Pilnu novada domes sēdes lēmumu atklāstu skatīt mājas lapā www.malpils.lv sadaļā Novada domes dokumenti Sabiedrisko attiecību speciāliste
Iveta Krieviņa

MĀLPILS NOVADA DOMES SĒŽU GRAFIKS

2013. gada JANVĀRA mēnesim

Sēdes nosaukums	Datums, laiks	Telpas Nr.	Sēdes vadītājs
Tautsaimniecības un attīstības komitejas sēde	16. janvārī, pl. 15.00	Mazajā sēžu zālē	SOLVITA STRAUSA
Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde	17. janvārī, pl. 16.00	Mazajā sēžu zālē	LEONTINA AMERIKA
Finanšu komitejas sēde	17. janvārī, pl. 17.00	Mazajā sēžu zālē	ALEKSANDRS LIELMEŽS
DOMES SĒDE	23. janvārī, pl. 15.00	Mazajā sēžu zālē	ALEKSANDRS LIELMEŽS
Privatizācijas komisijas sēde	28. janvārī, pl. 18.00	204. kab.	ALEKSANDRS LIELMEŽS
Iepirkumu komisijas sēde	Pirmdienās, pl. 17.00	229. kab.	AGRIS BUKOVSKIS

Informācija par 2012. gada novembrī saņemtajiem būvniecības/būves nojaukšanas iesniegumiem – uzskaites kartēm un Mālpils novada būvvaldes pieņemtajiem lēmumiem

Iesnieguma datums	Objekts, objekta adrese	Būvvaldes lēmums
16.11.2012.	Nojume Mālpils novada nekustamajā īpašumā "Egļukalns"	Atbalstīt būvniecības ieceri un izsniegt plānošanas un arhitektūras uzdevumu
23.11.2012.	Dzīvojamā māja Mālpils novada nekustamajā īpašumā "Kalnapīlādži"	
30.11.2012.	Atjaunotās dzīvojamās mājas rekonstrukcija, saimniecības ēkas rekonstrukcija Mālpils novada nekustamajā īpašumā "Sīlarozes"	

Sabiedriskā apspriešana

Paziņojums par Mālpils novada teritorijas plānojuma 2012.–2024. gadam 1. redakcijas un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu

Saskaņā ar Mālpils novada domes 2012. gada 28. novembra sēdes lēmumu (sēdes protokola izraksts 12/7), nolemts uzsākt Mālpils novada teritorijas plānojuma no 2012. līdz 2024. gadam 1. redakcijas un Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu.

Sabiedriskās apspriešanas termiņš noteikts no 2012. gada 3. decembra līdz 2013. gada 11. janvārim.

Ar plānošanas dokumentu – Mālpils novada teritorijas plānojuma 2012.–2024. gadam 1. redakciju un vides pārskata projektu – var iepazīties iepriekš minētajā termiņā Mālpils novada vietnē www.malpils.lv un novada domē Nākotnes iela 1, Mālpils, pirmdienās un ceturtdienās no plkst. 8.30 līdz 12.00 un 13.00 līdz 18.00 Mālpils novada domes ēkā, 312. kab.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme un tikšanās ar interesentiem notiks 2013. gada 8. janvārī plkst. 17.30 Mālpils novada domes ēkas zālē Nākotnes ielā 1, Mālpilī, 2. stāvā.

Rakstiskas atsauksmes lūdzam iesniegt no 2012. gada 3. decembra līdz 2013. gada 11. janvārim, Mālpils novada domē, Nākotnes iela 1, Mālpils, LV2152, vai sūtīt elektroniski dome@malpils.lv.

Teritorijas plānojuma izstrādātājs: SIA "Nagla IF", Raiņa iela 5, Rūjiena, Rūjienas novads.

Teritorijas plānojums tiek izstrādāts projekta "Mālpils novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrāde" (vienošanās Nr.1.DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/069/027) ietvaros.

Valsts prezidenta Andra Bērziņa vizīte Mālpils novadā

Valsts prezidents novērtē Dānijas kokapstrādes uzņēmuma ar liekti līmētu mēbeļu un mēbeļu detaļu ražošanas profilu SIA "Kvist" nozīmi vietējo iedzīvotāju nodarbinātības nodrošināšanā.

Direktore Kerija Paukina (no labās) stāsta par uzņēmumu.

Valsts prezidents atzinīgi izteicās par starptautiskās sadarbības ietekmi uz ražotnes attīstību, īpaši paplašinot produkcijas noieta tirgu Skandināvijā un citur.

Valsts prezidents tiekas ar Mālpils vidusskolas skolēniem un skolotājiem Mālpils sporta kompleksā

Valsts prezidents sarokojas ar Mālpils sporta kompleksa vadītāju Valtu Mihelsonu (centrā) pirms sporta kompleksa apmeklējuma

Valsts prezidents Andris Bērziņš Mālpils profesionālajā vidusskolā iepazīnās ar skolas sniegtajām iespējām jauniešiem apgūt profesijas, (1. no labās) Mālpils profesionālās vidusskolas direktore Frančeska Ģevele. Skolas apmeklējuma laikā Andris Bērziņš tikās ar mācītbspēkiem, lai pārrunātu profesionālās izglītības nozīmi Latvijā. Sarunā viņš piekrita tam, ka izglītības iestāžu centralizācija Latvijai nav piemērota, kā vienīgo izņēmumu centralizācijas nepieciešamībai minot augstāko izglītību. Kopumā Valsts prezidents atzinīgi novērtēja Mālpils ieguldījumu Latvijas izglītībā, ņemot vērā arī to, ka Mālpilī darbojas septiņas izglītības iestādes un tā ir līdere Latvijā izglītības izdevumos uz vienu iedzīvotāju.

Mālpils sporta kompleksa peldbaseina apskate

Mālpils profesionālās vidusskolas kokizstrādājumu izgatavošanas darbnīcā

“Lielā lasītāju balva 2012” šogad pasniegta Mālpilī

Jau vienpadsmito gadu Lauku bibliotēku atbalsta biedrības rīkotā aptauja lauku bibliotēkās par iepriekšējā gada lasītākajām grāmatām noslēdzas ar “Lielās lasītāju balvas” pasniegšanu. Šogad “Lielās lasītāju balvas 2012” pasniegšanas ceremonija notika Mālpils kultūras centrā – zāle bija pilna cilvēkiem – bibliotekāriem no visas Latvijas, rakstniekiem, tulkotājiem, izdevējiem, mālpiliešiem un viesiem.

Ar savu klātbūtni pasākumu pagodināja Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, ministri – Laimdota Straujuma un Edmunds Sprūdžs, Saeimas deputāti un Eiropas Parlamenta deputāti – Alfrēds Rubiks un Inese Vaidere, Mālpils novada domes priekšsēdētājs Aleksandrs Lielmežs un Mālpils novada domes deputāti.

Valsts prezidents pirms šīs ceremonijas viesojās Mālpils novada uzņēmumā SIA “Kvist”, Mālpils sporta kompleksā un profesionālajā vidusskolā. “Lielās lasītāju balvas 2012” pasākumā, pasniedzot balvu Dainai Avotiņai par romānu “Vīramāte”, viņš teica: “Latvieši vienmēr ir bijuši lasītāju tauta un šodien, apmeklējot trīs izglītības iestādes, es guvu pārliecību, ka lasītāju slava latviešiem nezudīs. Lauku bibliotēkas ir tās mazās saliņas aiz lauku skolām, kas nosaka Latvijas lauku būšanu vai nebūšanu nākotnē. Paldies visiem, kas raksta, kas izdod grāmatas un kas lasa. Lai mums vienmēr atliek laika grāmatai!”

Šogad oriģinālliteratūras žanros (proza, dzeja un bērnu literatūra) pasniedza pat trīs balvas atkarībā no darba iznākšanas laika – gada sākumā, vidū vai beigās. Šogad trīs visvairāk lasītākie oriģinālprozas

darbi lauku bibliotēkās ir Dainas Avotiņas romāns “Vīramāte” (izdevniecība “Zvaigzne ABC”), Māras Svīres romāns “Audums kāzu kleitai” (izdevniecība “Lauku avīze”) un Annas Skaidrītes Gailītes romāns “Vienā dienā – visa dzīve”.

Mālpilieši ar saimnieka tiesībām no visām Latvijā vislasītākajām grāmatām izvēlējās savas vislasītākās grāmatas un tām pasniedza balvu – no māla un stikla darināto spārnoto zirgu – pegazu. Benita Rublovska sveica romāna “Audums kāzu kleitai” autori Māru Svīri, Elita Mieze vienu no laureātiem oriģināldzejas žanrā – Andri Akmentiņu par dzejoļu krājumu “Zemeņu blūzs”, bet Voldemārs Cērps pasniedza balvu Līgai Blauai par grāmatu “Jānis Paukštello. Tintē, bet balts”. Arī Mālpils vidusskolas skolēni sveica savu mīļāko grāmatu autorus un tulkotājus.

Pasākuma noslēgumā Mālpils novada domes priekšsēdētājs ģīpaši sveica arī Mālpils bibliotēkas bibliotekāri Daci Krilovsku un Sidgundas bibliotēkas bibliotekāri Irēni Zuteri.

Uzziņai

“Lielā lasītāju balva” tiek pasniegta šādās kategorijās – oriģinālproza, oriģināldzeja, bērnu oriģinālliteratūra, tulcotā bērnu literatūra, tulcotā daiļliteratūra, dokumentālā un zinātniski populārā literatūra, tulcotā dokumentālā un zinātniski populārā literatūra.

Esmeralda Tāle

Valsts prezidents sveic vienu no “Lielās lasītāju balvas 2012” ieguvējām oriģinālprozas žanrā – Dainu Avotiņu (2. no kreisās) par romānu “Vīramāte” (izdevniecība “Zvaigzne ABC”)

Zemkopības ministre Laimdota Straujuma pasniedz “Lielo lasītāju balvu 2012” vienai no laureātēm oriģinālprozas žanrā – Mārai Svīrei par romānu “Audums kāzu kleitai” (izdevniecība “Lauku Avīze”)

Elita Mieze pasniedz balvu dzejniekam Andrim Akmentiņam par dzejoļu krājumu “Zemeņu blūzs” (izdevniecība “Zvaigzne ABC”)

Mālpils vidusskolas skolnieks Georgs Atruškevičs pasniedz balvu vispieprasītākajam tulcotās bērnu literatūras darbam “Grega dienasgrāmata”, tulkotāja Daina Ozoliņa

Turpinājums 6. lpp.

Turpinājums no 5. lpp.

"Lielo lasītāju balvu 2012" izgatavojušas mākslinieces Guna Petrevica un Māra Ārente

Mālpils novada domes priekšsēdētājs Aleksandrs Lielmežs ar vārdiem "Gods kalpot Latvijai!" pateicas par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra Edmunda Sprūdža pasniegto Ministru kabineta atzinības rakstu

"Lielo lasītāju balvas 2012" ceremoniju muzikāli ietērpa Raimonds Pauls, Andris Bērziņš...

...Harijs Spanovskis un Jānis Paukštello

Pirmā pārtikas produktu mājražotāju tikšanās Mālpilī

18. novembrī Mālpilī zaļās guļbūves pagrabīnā pie autoostas notika pasākums, kurā pirmo reizi tikās vietējo produktu – sieru, sulu, vīnu gatavotāji. Cilvēki bija ļoti atsaucīgi un uz pirmo tikšanos un dažādu gardumu degustāciju bija ieradusies koplā skaitā. Tas liecina, ka Mālpilī jau ir cilvēki, kas mājās gatavo dažādus veselīgus pārtikas produktus un ir vēlme tikties ar līdzīgi domājošiem, dalīties pieredzē un saņemt jaunas ierosmes savam darbam.

Raimonds un Egīta stāsta: "Mūsu vēlme ir iedrošināt cilvēkus pievērsties veselīgu, mājās gatavotu produktu ražošanai papildus

savam tiešajam darbam. Varbūt ar laiku šis hobijs dažiem var kļūt par biznesu. Mēs varētu arī nākamajā gadā organizēt domubiedru tikšanos, lai apmainītos idejām un viens otru atbalstītu. Lēnām jau mainās cilvēku domāšana – daudzi vēlas nopirkt ar dabisko ieraugu raudzētu maizi, dabisku sulu bez ūdens, cukura un konservantiem. Pieprasījums šiem produktiem tikai aug un lēnām mēs ejam uz to, ka vairāk pārkam vietējo produkciju, tādējādi atbalstot arī vietējos mājražotājus un arī ēdot veselīgāk.

Cilvēkiem ir labas zināšanas un prasmes, kā mājās pagatavot garšīgus pārtikas produktus, tāpēc nebaidīsimies turpināt strādāt! Iespējams arī dažādu kontrolējošo institūciju prasības nav tik neizpildāmas, kā mums dažreiz šķiet. Mēs varētu kopīgi meklēt iespējas, kā iegūt vairāk zināšanas par mājražošanu. Atbalstīsim viens otru un uz priekšu!"

Esmeralda Tāle

Laimes zirgs no ziemeļiem

Igauņi tic, ka Ziemassvētku vakarā no ziemeļiem atskrien laimes zirgs... Mēs jau arī tautas dziesmā dziedam: "Pūti, pūti, ziemeļi, Ziemassvētku vakarā, klētī pūti rudzus, miežus, stallī bērus kumeliņus." Kaut citādi ziemeļi ir tukšumi un visādas tautas gudrības mudina nodrošināties pret slikto, metot pirmo siena klēpi šķūnī uz ziemeļiem, gāžot mežā koku, lai krīt uz ziemeļiem...guļot ar galvu uz ziemeļiem vai austrumiem, lai kaites neķeras klāt...

Igauņi mani šoruden atkal aicināja ar latviešu maizīti paviesoties Tartu – Igaunijas Lauksaimniecības muzeja sezonas noslēgumā.

Ja karašīņu cepēja Lauma Krastiņa no Mālpils būs ar mieru, brauksim, nodomāju, jo viss notiek pēc pašu ierosmes un pašu spēkiem. Šoreiz mums gan bija divi ļoti jauki atbalstītāji – Vanda Zutere no Mālpils bija no savas fermas devusi Laumai līdzi pienu, krējumu, biezi pienu un sviestu, bet Laumas meitas Gundegas Tabakas ģimene ļāva viņai izmantot autobusiņu un brīvdienu, lai mēs laikā nokļūtu Tartu muzejā un paspētu iejaukt un izcept karašīņas. Mēs bijām seši braucēji uz ziemeļiem – Lauma un Gundega, Ainārs no Siguldas un Margita no RLB, un es ar dēlu Mārtiņu. Katram bija līdz arī grozs ar gardumiem, ar ko pacienāties un pacienāt citus, tāpēc Valkā, uzpildot autobusiņam gāzi, smiedamies ieturējām otrās brokastis. Noskaņojums bija lielisks, jo reiz jau bijām cimojušies Tartu muzejā un zinājām, ka tur jutīsimies labi, arī debesis uz Tartu pusi bija gaišākas, bez tumšiem mākoņiem. Muzejā braucām tieši pie ceptuves namiņa, jo zinājām, ka tur būs galvenā darbošanās, kravājām atkal arī abru, sietiņus, menti, abrkasīti, grozus. Plauktā un uz sola sarindojām līdzpaņemtos traukus un produktus. Lielā maizes krāsns jau kurējās un blakus – igauņu saimnieces abrā bija skaisti uzrūgusi rupjmaizes mīkla. Igaunie bija smaidīga un izpalīdzīga, vēlāk pacienāja ar karstu kafiju. Laumas norādījumiem klausīdami, bez kavēšanās ķeramies pie darba. Uzreiz sarādās arī skatītāji un taujāja, vai varēs karašīņas nopirkt. Tad ieradās jauka muzeja darbiniece un vedināja mūs pie vecās saimniecības ēkas, kur pagalmā bija skaists uzraksts – Latviešu maize! Nu bija skaidrs, ka te uz garā koka galda izliksim gan krāsojamus zīmējumus bērniem, gan lielo rupjmaizes kukuli un karašīņas garšošanai. Līdzī bija arī Latvijas āboli – tos dāvinājām maziņiem, nopietnājiem zīmētājiem. Skaistajā keramiķes Īrisas Vainovskas gatavotajā, brūnajā māla krūzē ar ziedīņiem ielējam ābolu sulu, kas negaidīti guva lielu piekrišanu un tika slavēta. Igaunijam šogad ābolu esot ļoti maz. Skanēja jautra mūzika, laukumiņā dejoja tautas deju grupa. Pie blakus galdiem tika tirgota gan muzejā ceptā rupjmaize, gan jaunas igauņu ģimenītes mājās ceptā maize. Vienā brīdī tiku

aicināta pastāstīt par mums – ar Mārtiņu nodziedājām tautas dziesmu par latviešu rudziem un miežiem, pēc tam angļu valodā pastāstīju gan par Jēkabiem Āraišu vēdzirnavās, gan par mūsu atvesto rudzu maizīti, gan arī par to, ka ceptuvē top īpašas karašīņas. Izceptas tās nozuda vienā acumirkli, tāpat kā iepriekšējā reizē. Darbus dalījām – es galvenokārt stāstīju par Jēkabiem un rudzu maizi – man līdz bija Rīgā iegādātā Zemgales Svētes rupjmaize, ko igauņi ļoti slavēja un atzina par "īstu maizi", vecie igauņi sacīja – smaržo kā mammas ceptā maize bērniņā! Šī maize ir cepta no tīriem rudziem, bez piejaukumiem. Arī Āraišos šovasar tā guva visu garšotāju atzinību. Margita un Ainārs mani nomainīja, lai varu apstaigāt citus pasākuma dalībniekus. Bija adījumi, medus, grāmatas, somas, somiņas, koši apgleznotas gumijas kološas, koka soliņi, instrumenti, groziņi, tika demonstrēta kapestu ēvelēšana un stampāšana koka mucā. Sevišķi man patika kanneles un harmonikas muzikanti, kas muzicēja katrs savā stūrītī. Mārtiņš, pakonsultējies ar harmonikas spēlētāju, uzspēlēja arī dažas latviešu melodijas, meistars tūliņ gribēja zināt, ko un kur viņš mācīties spēlēt. Margita pētīja rokdarbnieču darinājumus un arī pati iemācījās darināt vairākas interesantas lietas no igauņu tautas meistariem – gan no salmiem, gan dzijas. Mārtiņš arī fotografēja un filmēja pasākumu un cepējas namiņā. Manas zināšanas igauņu valodā – es mācēju pateikt – latviešu rudzu maize, tika novērtētas – uzreiz atskanēja vesels birums igauņu vārdu. Arī fotografējot tiku vairāk kārt uzrunāta igauņiski, laikam mans tautisko brunču sarkanzaļais svitrojums melnā pamatā likās ļoti igauņisks. Noslēgumā ar siltām karašīņām sietiņā, igauņu aicināti, devāmies uz kafiju izstāžu zālē, kur mums pievienojās arī muzeja direktore Merli, ģērbusies skaistā tautas tērpā ar igauņiem raksturīgo somiņu, kur melnā pamatā koši mirdzēja izšūtas magones, rudzupuķes un pīpenes. Viņa pastāstīja, ka drīz muzejā būšot izstāde no Sanktpēterburgas – Blokādes maize. Viņa to redzējusi un tā likusies ļoti vērtīga un nozīmīga, arī satriecoša. Muzejā pašlaik visur notiek remontdarbi, bez tam tiek gatavota jauna ekspozīcija, jo nākošgad jūnijā tieši Tartu notiks Starptautiskās lauksaimniecības muzeju asociācijas (AIMA) konference.

Tikām pacienāti arī ar īpašo rudzu degvīnu MOE 1886, kas tiekot tirgots tikai vienā vietā Tallinā. Lietpratēji atzina, ka tiešām ir ļoti labs. Savstarpēji novēlējām veiksmi visos darbos un iecerēs, norunājām atkal jaunas tikšanās un ar dziesmu pateicāmies igauņiem par sirsniņo uzņemšanu. Lai Ziemassvētkos mūsu jaukos kaimiņus igauņus no- teikti apciemo laimes zirgs!

Indra Čekstere

Līdzās...

Šodien, kad rakstu šīs rindas, mana sirds ir pavisam liksma. Iepriecina sniegpārslas, kas lēni virpuļo apkārt balti piesnigušajai eglei, par kuru varu priecāties no sava darba kabineta loga un pacelties pāri ikdienas rūpēm un steigai, veltot dažus brīžus pārdomām, kurās dalīties ar Jums.

Ir atkal pagājis gads, dāvinot grūtības, darbu un arī daudz prieka. Tāpat kā iepriekšējā gadā, arī šogad lielajā eglē kultūras centra pagalmā ir satupuši eņģeļi, un to tuvums jaušams visapkārt, jo taču tuvojas Ziemassvētki.

Šis gads ir īpašs visiem Jums un arī man.

Nu jau vairākus gadus mūsu novadā ir mīļa tradīcija Ziemassvētku tirdziņa labdarības loterijā iegūtos līdzekļus ziedot kādam, lai palīdzētu.

Un šis gads ir īpašs ar to, ka pirmo reizi tā pastāvēšanas laikā ikkatrs, nu gandrīz ikkatrs, no Jums tajā ir piedalījies. Jūs jautāsi – kā tā? Katrs no Jums, ziedojot naudu saņemot lietotos apģērbus, ir ne tikai apmaksājis biedrības transporta izdevumus, bet arī palīdzējis iegādāties materiālus šo darbiņu izgatavošanai. Kopš biedrība "Notici sev!" sāka lietot apģērbu izdali par ziedojumiem, divu gadu garumā ir sakrājušies nedaudz naudiņa. Pagājušajā gadā tās bija stipri par maz, taču šogad, pieliekot nedaudz klāt, varējām sagādāt materiālus, kas pārtapa skaistos darbos, ko Jūs varējāt iegādāties.

Labdarības tirdziņa loterijā ar saviem darinājumiem piedalījās keramikas studijas "Mālpils", sveču liešanas darbnīcas un TLMS "Urga" dalībnieki.

Kad rakstu šīs rindas, vēl nezinu, kāda būs saziēdotā summa, zinu puisi, kas saņems šo ziedojumu, nezinu viņa domas un jūtas, saņemot šo ziedojumu, zinu – tas viņam ir ļoti vajadzīgs, nezinu – kā šogad veiksies, zinu – par prieku un mīlestību, ar kādu dalībnieki gatavo savus darbus...

Šī doma par daudz Jūsu piedalīšanos šajā mīlestības darbā mani iepriecina un dara laimīgu!

Mēs visi kopā esam kādam palīdzējuši, gada garumā liekot santīmu pie santīma. Un tagad nav svarīgi, cik liela ir bijusi Tava ziedotā naudiņa, svarīgi ir tas, ka Tu arī esi piedalījies kopīgajā mīlestības darbā – devis iespēju saņemt mīlestību un iepriecinājis.

Paldies ikvienam, kas ziedoja gada garumā!

Paldies visiem, kas atbalstījuši "Notici sev!"

Paldies keramikas studijas "Mālpils", sveču liešanas darbnīcas un TLMS "Urga" dalībniekiem un vadītājiem!

Lai mīlestība piepilda Jūsu sirdis!

Biedrības "Notici sev!"
valdes locekle **I. Muraško**

Juris Ģērmanis. "Latvijas ainava"

Līdz nākamā gada 25. janvārim kultūras centra izstāžu zālē apmeklētājus priecēs Jura Ģērmaņa izstāde "Latvijas ainava", kurā skatāms mākslinieka šī gada veikums. Kad ārā viss apsnidzis un balts, izstāžu zālē varam priecāties par krāsu bagātību un mūsu skaisto Latviju, kuru mākslinieks gleznojis dažādos gadalaikos.

Izstādes atklāšanā Juris Ģērmanis plašāk stāsta par saviem darbiem: "Man ir liels prieks atkal satikties Mālpilī. Jau vairākas vasaras es esmu šeit gleznojis plenērā. Pirms vairākiem gadiem ir tapušas diezgan daudzas Mālpils ainavas. Šajā izstādē esmu izlicis jaunus – pārsvarā šī gada darbus. Vasarās es ļoti aktīvi braucu pa Latviju dažādos plenēros, kur mani aicina. Mums ir mākslinieku grupa, kura regulāri tiekas, braucam uz dažādām Latvijas vietām – Madonas rajonā, Bauskā, Liepājā. Vasarās gleznoju ainavas, ziemā strādāju darbnīcā – vairāk gleznoju figūras, portretus, aktus. Šajā izstādē ietverts mans šī gada darbs. Vienā no darbiem redzama Liepājas jūrmala šī gada maijā. To gleznojot, bija ļoti auksts laiks, nosalu, vējš bija ļoti auksts, kā jau vēju pilsētā. Tiem māksliniekiem,

Mālpils kultūras centra direktore Edīte Priekule sveic mākslinieku

kas glezno dabā, ir jāpacieš gan lietus, gan vējš, gan aukstums, gan karstums. Gleznojot Vidzemes jūrmalu Garciemā, bija milzīgs vējš, gleznoju gandrīz guļus, kāpās audeklu noliku uz zemes, jo molbertu pacelt nevarēja, vējš gāza riņķī, bet gleznojot jūru ir ārkārtīgi jāsteidzas, jo viss dabā strauji mainās. Bet tāda ir tā gleznošana dabā, pie tās ir jāpierod. Es gleznoju jau piecdesmit gadus, tā kā pieredze ir. Man patīk tieši dabā gleznot. Vienu laiku uznāca mode, arī starp jaunajiem māksliniekiem, gleznot tikai darbnīcā, bet plenēru glezniecība Latvijā ir V. Purvīša iedibināta skola. Visi mani pedagogi bija Vilhelma Purvīša labākie skolnieki – Arnolds Griķis, Ārijs Skride, Nikolajs Breikšs, Eduards Kalniņš. Es turos pie tās

tradicionālās līnijas – to es esmu mācījies un tā man ir tuva. Un vispār mākslā ir tā, ja konsekventi, ar pārliecību ej vienā virzienā, sākumā tev varbūt nenotic, bet, ja redz, ka esi noturīgs, tad tevi sāk ievērot.

Faktiski katrā vietā var ieraudzīt kaut ko gleznojamu. Es daudz nemeklēju, kur nostājos, tur arī gleznoju. Jau desmit gadus pēc kārtas mūsu mākslinieku grupa brauc gleznot uz Madonas rajonu, Vestienu, kas atrodas Vidzemes augstienē. Vidzemē ir tie lieli tālumi, ļoti skaisti. Kad izbraukā Latviju un iepazīsti dabu, iemīli to vēl vairāk, tad nekur vairs negribas braukt, tikai te pa Latviju. Te var gleznot un priecāties!"

Esmeralda Tāle

Izstādes iekārtojuma autore – Māra Ārente un Indra Zvīgule

Mālpils mākslas skolas audzēkņu panākumi

43. Pasaules bērnu zīmējumu konkursā Ķīnas Republikā

Taipejas misija Latvijas Republikā ir priecīga ziņot, ka 43. Pasaules bērnu zīmējumu konkurss Ķīnas Republikā ir noslēdzies un bērni no Latvijas ir ieņēmuši daudz godalgotu vietu. Pēc manā rīcībā esošās informācijas no Mālpils Mūzikas un mākslas skolas viena audzēkne – **Ieva Jēkabsons** ar darbu "The Librarian" (sk. Maija Mackus) ir **ieguvusi bronzas godalgu**, savukārt trīs audzēkņi ir **ieguvuši atzinības sertifikātus**.

Tie ir: **Valters Rogulis** ar darbu "Song for Freedom" (sk. Esmeralda Tāle), **Raima Ozoliņa** ar darbu "Carmen's Story" (sk. Esmeralda Tāle), **Elīza Dombrovska** ar darbu "So many Events – it's impossible to write" (sk. Maija Mackus).

Nedaudz statistikas: kopumā konkursam tika iesniegti ap 30 tūkstošiem zīmējumu no 53 valstīm. Latvija šogad ir ieguvusi vienu zelta, vienu sudraba un divas bronzas godalgas, kā arī 47 atzinības sertifikātus.

Pavisam konkursa žūrija piešķīra 20 zelta, 28 sudraba, 50 bronzas godalgas un 839 atzinības sertifikātus. Par godu šim notikumam Taipejas misija Latvijas Republikā 6. novembrī plkst. 18.00 Rīgas Cirkā organizēja svinīgu apbalvošanas ceremoniju.

Apsveicam!

Edīte Ugaine

Taipejas Misija Latvijas Republikā

Iedzīvotāji jautā par atkritumu apsaimniekošanu Mālpils kapos

Kapi Mālpils novadā

Ir sācies gaišais un cerību pilnais Adventa laiks. Gribas pateikties tiem apzinīgajiem un centīgajiem, kas regulāri nāk un sakopj savu piederīgo atdusas vietas. Liels paldies arī Šabohu ģimenei par akmens mūra posma atjaunošanu Mālpils kapos. Paldies Edgaram Lūkinam, Ditai Ozoliņai un tiem apzinīgajiem, kuri kopj kapus un saprot, kā šķirot atkritumus – izber trūdošos atkritumus kaudzēs, bet sveces, polietilēna maisiņus izmet atkritumu konteineros.

Mēs savu piederīgo atdusas vietas kopjam no Lieldienām līdz sveciņu vakaram. Jau vairākus gadus mūsu kapos sveciņu vakars ir oktobra mēneša pēdējā svētdienā, kad kapus cenšamies nogrābt no pēdējām lapām un kopiņas sasēgt ziemas sezonai. Šajā gadā pirms sveciņu vakara piektdienā uzsniņa sniegs, kas neļāva savlaicīgi sakopt vēl sakritušās lapas. Piederīgie kapus steidza sakopt līdz Vistlatvijas mirušo piemiņas dienai, kas Mālpils kapos radīja nekārtības pie konteineriem. Devītajā novembrī līdz pusdienai tika nokopti lapu un maisu krāvumi pie konteineriem, nepagāja trīs stundas, kaudze jau veidojās no jauna. Par atkritumu savākšanu no 1. aprīļa līdz 1. novembrim ir noslēgts līgums ar uzņēmumu "ZAAO", kas kapu konteinerus no 1. novembra tukšo pēc speciāla pasūtījuma. Kapos vasaras sākumā tika salikti paziņojumi par atkritumu šķirošanu un norādes, kur atkritumus izbērt. Ir iedzīvotāji, kam ir iebildumi viņu solīdā vecuma un veselības dēļ, jo viņi nespējot lapas aiznest uz kaudzēm aiz kapu apejas ceļa.

Mālpils pašvaldībai piederošos kapus apsaimnieko SIA "Norma K", kas atbild par visiem ar kapu apsaimniekošanu saistītajiem jautājumiem, tajā skaitā par atkritumu izvešanu. Pašvaldībai ir noslēgts līgums ar "Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizāciju" ("ZAAO") par 3 konteineru izvešanu no Mālpils kapiem 1 reizi nedēļā no 1. aprīļa līdz 1. novembrim. "Norma K" kontrolē atkritumu izvešanu – ja konteineri nav pilni, tad tajā nedēļā tos neizved. "Norma K" arī nosaka kur kādus atkritumus drīkst izbērt un iedzīvotājiem ir pienākums izpildīt šos kapu apsaimniekotāja norādījumus. Šogad uzstādītie konteineri, kurus izved "ZAAO", ir domāti tikai šķirotiem atkritumiem – piem. svecēm, stiklam, polietilēna maisiņiem utml. Tajos bija aizliegts izbērt lapas, zarus un citus trūdošos atkritumus. Šiem atkritumiem paredzētā vieta ir aiz kapu apejas ceļa. Protams, ja lapu kaudzes ir sabērtas pie konteineru, tad "Norma K" ir pienākums tās aizvest un izbērt pie trūdošajiem atkritumiem.

Jāatgādina, ka jebkura persona, redzot, ka atkritumi tiek izbērti neatļautā vietā, var vērsties policijā un par atkritumu izbēšanu neatļautā vietā pašvaldības policija ir tiesīga uzlikt administratīvo sodu.

Mālpils novada domes izpilddirektors
Agris Bukovskis

Skumji ir secināt, ka kapus pārsvarā kopj tikai vecākā gadu gājuma cilvēki, jo viņu jaunākā paaudze neuzskata par pienākumu nākt uz kapiem. Mālpils kapu pārzine nekad nevienam nav atteikusi palīdzību aizvest sagrābtās lapas ar ķerru, ja viņa tiek palūgta, bet ir iedzīvotāji, kas lapas izgrābj no savu piederīgo kapu rūmes un atstāj kaudzē pie kaimiņa rūmes, izkaisa pa taciņu, vai pārber pāri kapsētas mūrim, kur nesen kapu pārzine nogrābusi lapas. Kas ir jādara, lai iedzīvotāji nebērtu lapas uz ceļa, jo pat 10 metrus tālāk paiet viņiem sagādā grūtības. Mālpils kapu teritorija ir 3,7 ha, koku ir ļoti daudz, bet kapu kopēja ir tikai viena, tāpēc Mālpils novada dome nākošgad rudens sezonai pirms sveciņu vakara uzstādīs lieltabarīta konteinerus.

Esam veikuši bīstamo un sauso koku apsekošanu, to izkopšanai un nozāģēšanai ir nepieciešami 7253.95 Ls. Šo darbu var veikt arboristi, kas specializējušies koku kopšanā sarežģītos apstākļos.

Mālpilī – Torņkalna kapos, Sidgundā – Rūķišu kapos konteineri atkritumiem netiks uzstādīti, bet būs jāšķiro, kā šogad. Man prieks, ka kapu apmeklētāji ir apzinīgi. Būtu lūgums kopt arī taciņas pie savu piederīgo kapu rūmēm. Torņkalna kapiem blakus esošās zemes īpašnieks lūdz nepiemest viņa īpašumu ar atkritumiem.

Jaukus un gaišus svētkus vēlot,
SIA "Norma K"
labiekārtošanas un ceļu dienests

Mālpils kapu apejas ceļš, redzams, ka atkritumi netiek šķiroti un tiek bērti jau gandrīz uz ceļa

Paldies par šo jautājumu!

Atgādinām, ka Jūs
varat uzdot jautājumus
pašvaldībai un tās iestādēm,
adresējot tos Mālpils Vēstīm:

e-pasts: iveta@malpils.lv
esmeralda.tale@malpils.lv
tālr. **28679146, 67970896**
vai iesniedzot rakstiskā veidā
domes kancelejā

Sporta ziņas

25. novembrī Mālpils sporta kompleksā notika Pierīgas sporta spēles **šahā**. Mālpils komanda (Anatolijs Seļivanovs, Ģirts Lielmežs, Matīss Preiss un Esmeralda Balode-Buraka) 6 komandu konkurencē ieguva **4.vietu**. 1.vietu ieguva Baldones komanda, kuras sastāvā spēlēja trīs meistarkandidāti un pie sieviešu galda spēlēja sieviešu lielmeistare, vairākkārtēja Latvijas čempione šahā sievietēm – Laura Rogule. Individuāli vislabāk veicās Esmeraldai, kura pie sieviešu galda ieguva 3.vietu.

1. decembrī Mālpils sporta kompleksā notika Pierīgas sporta spēles volejbolā – spēles par 5.–7.vietu. Mālpils komanda sīvā cīņā, ar rezultātu 2:3, piekāpās Saulkrastu komandai, kā arī, ar rezultātu 3:0, pārliecinoši pieveica Babītes komandu un kopvērtējumā ieguva 6.vietu.

8. decembrī Mālpils sporta kompleksā notika jau tradicionālā Mālpils domes kausa izcīņa šahā, kurā piedalījās rekordliels dalībnieku skaits – **56** dalībnieki no visas Latvijas, kā arī viesi no Šauļu pilsētas Lietuvā. Dalībnieku sastāvs bija ļoti

spēcīgs – **2** lielmeistari, **1** starptautiskais meistars, **1** FIDE meistars, **3** meistari, **16** meistarkandidāti, **28** 1.sporta klases šahisti un **5** 2.sporta klases šahisti. Sacensības norisinājās 9 kārtās pēc Šveices sistēmas. 1.vietu izcīnīja lielmeistars, bijušais pasaules senioru čempions, šaha teorētiķis Jevģenijs Svešņikovs (7 punkti no 9), 2.vietā – nacionālais meistars, treneris Verners Putka (7 no 9), 3.vietā – meistarkandidāts Lauris Laimiņš (7 no 9). Labākā no dāmām – Agne Semonaviciute no Šauļiem (5 no 9). Labākais no mālpiliešiem – Anatolijs Seļivanovs (5 no 9) ierindojās 19.vietā.

9. decembrī Mālpils sporta kompleksā norisinājās Mālpils novada čempionāta novusā 2.posms, kurā piedalījās 20 dalībnieki. **1.vietu** ieguva **Oskars Janbergs**. **2.vietu** izcīnīja **Aleksandrs Lielmežs**, bet **3.vietā** ierindojās **Tāivaldis Zagorskis**. Pagājušā posma uzvarētājs Alfons Suķis palika ārpus godalgoto trijnieka – 4.vietā. Labākā no dāmām – Kristīne Kaņepēja ieguva 6.vietu.

Sporta darba organizators **Ģirts Lielmežs**

Sacensību grafiks

Datums	Sacensības	Vieta
22. decembris plkst. 11.00	Mālpils sporta kluba kausa izcīņa volejbolā	Mālpils sporta komplekss
30. decembrī plkst. 10.00	Mālpils novada čempionāts zolītes divcīņā	Mālpils sporta komplekss
13. janvāris plkst. 10.00	Mālpils novada čempionāts novusā , 3. posms	Mālpils sporta komplekss
19. janvāris plkst. 10.00	Mālpils novada čempionāts šautriņu mešanā , 5. posms	Mālpils sporta komplekss
20. janvāris plkst. 10.00	Mālpils novada čempionāts zolītē , 1. posms	Mālpils sporta komplekss
26. janvāris	Pierīgas novadu sporta spēles zolītē	Mārupe
27. janvāris plkst. 10.00	Mālpils novada dubultspēļu čempionāts novusā	Mālpils sporta komplekss

Kopvērtējuma tabula Pierīgas sporta spēlām šahā Mālpils sporta kompleksā 25. novembrī

Galvenais tiesnesis **Ģirts Lielmežs**

Nr.	KOMANDA	1	2	3	4	5	6	PUNKTI	VIETA			
1	ĀDAŽI	Grasis J.		1	1	1	1	13	5	1		
		Agafonovs J.	2	1	3	2	3		1	4	1	
		Dzelde M.		0	1	3	1		4	1		
		Straupmane M.		-	-	-	-		-	-		
2	0	1.5		2	2	0	7.5	5.	3			
2	SAULKRASTI	Visockis J.			1	1	1	7.5	3	3		
		Liepiņš J.	2	0	1.5	2	1		0	2	5	
		Vamzis A.		1	1/2	0	0		0	1.5	5	
		Sinkeviča S.		+	0	0	0		0	1	5	
3	0	0		0	1	0	1	5				
3	MĀLPILS	Seļivanovs A.		0		0	1	8	1	5		
		Lielmežs Ģ.	1	0	2.5	0	4		0.5	0	2	4
		Preiss M.		0	1/2	0	1		1/2	2	4	
		Balode-Buraka E.		+	1	0	1		0	3	3	
4	0	0		0	1	0	2	4				
4	SIGULDA	Jēkabsons I.		0		1		12	2	4		
		Birģelis J.	2	1	2	4	4		0	3	3	
		Gercāns V.		0	1	1	1		0	3	3	
		Harlinska S.		+	1	1	1		0	4	2	
5	0	0		0	1	0	0	0	6			
5	BABĪTE	Lūkins A.		0				3	0	6		
		Senkāns E.	1	0	2	0	0		0	0	6	
		Priedītis M.		0	1	0	0		0	1	6	
		Laseviča B.		+	1	0	0		0	2	4	
6	0	1		1	1	1		4	2			
6	BALDONE	Mieriņš Ē.		1		1		16.5	4	2		
		Matvieks N.	1	0	4	3.5	4		1	4	2	
		Lelis J.		0	1	1/2	1		1	3.5	2	
		Rogule L.			1	1	1		1	5	1	

Rasmas Vanagas stāstījuma II daļa.

Mātes māte Ieva Zeltiņa – mans vecais mammis

Tēva māti mēs saucām par vecmāti, bet mātes māte Ieva Zeltiņa mums bija vecais mammis. Attieksme pret veco mammu bija pavisam savādāka, jo arī abas vecmāmiņas bija pilnīgs pretstats viena otrai. Es nevaru salīdzināt mammas mammu ar tēva māti. Par tēva māti ļoti maz ko zinu, es viņai nevarēju pieglausties, viņa bija tāda svešāka, bet mammas māte bija pavisam citāda – tas jau bija kā savs cilvēks. Viņa traukus mazgāja un ēst taisīja, šuva, izšuva, adīja un auda, darīja visus darbus, nu kā jau parasti mammas saimniecībā strādāja. Visu viņa palīdzēja, bija ļoti kārtīga un tīrīga.

Mana mamma auga septiņu bērnu ģimenē, viņa bija jaunākā. Vecākā meita bija Irīna, tad Jānis, Helēna, Augusts, Olga, Nikolajs un Tatjana. Visi viņi piedzīvoja sirmu vecumu, izņemot Nikolaju, kurš pēc kara saslima ar tuberkulozi un ātri nomira. Viņa sieva Olga ar meitiņu Ausmu 1944.gadā jau bija aizbraukušas prom uz Austrāliju. Irēna, Jānis, Helēna, Augusts un Olga I. Pasaules kara laikā bija aizdevušies bēgļu gaitās uz Krieviju. Atgriezās tikai Olga, Irēna un Jānis. Jānis tur bija noprecējies krievieti, kādu muižnieka

Ieva Zeltiņa (vecais mammis) ar vīru Andreju Zeltiņu, bērni Tatjana un Nikolajs, ap 1916. g.

Rasmas Vanagas māte Tatjana (vidū) ar bērniņas draudzenēm, ap 1920. g.

meitu, kuru mans vecais mammis necieta ne acu galā. Augusts un Helēna palika Krievijā. Helēna apprecējās ar sarkano strēlnieku Kanbergu Rūdolfu, kurš sargāja Ļeņinu. Tie palika Krievijā un atgriezās uz Latviju tikai pēc Otrā pasaules kara. Kā par brīnumu bija palikuši dzīvi, to viņi paši nemācēja izskaidrot, jo toreiz taču tikpat kā visus latviešus Krievijā izslepka. Otrs brālis Augusts palika Krievijā tikai tāpēc, ka visi radi pateica, ja tu te vedīsi krievieti šurp, mēs tevi par savējo vairs neatzīsim. Es nezinu, kāpēc tāds drausmīgs naidis manam vecam mammim bija pret krievu tautības cilvēkiem. Un viņa bija tik īpatnēja, ka saviem bērniem noskatīja gan sievas, gan vīrus, tomēr viņas bērni jau neapprecējās tā, kā viņa gribēja. Tāpēc vecam mammim neviens znots nebija labs, nedz arī vedekla. Viņa bija uzpūtīga, pie viņas neviens negribēja braukt. Arī manu papu viņa necienīja. Viņa skatījās uz viņu kā uz kaut kādu prastu cilvēku. Visi likās par prastiem. Kas to zin, no kā viņa pati bija cēlusies, bet strādājusi viņa bija muižā pie kādām baronesēm, vai nu kopusi tās, vai ģērbusi. Es nezinu, kāpēc viņa tā izturējās. Vecais mammis perfekti strādāja rokdarbus un tik smalkus, kādus šodien ar mašīnu tik var izšūt. Viņa mācīja mums, kā ir jāģērbjas un kam ir jābūt obligāti meitenēm mugurā, kad viņas iziet sabiedrībā, ka nevar izskriet no virtuves un tāds pats aizskriet uz Vites muižu pēc maizes, obligāti ir jāuzpucējas. Visur jābūt špicītēm un

izšuvumiem, tas ir jādara pašam pa brīviem brīžiem. Tev ir jāizšuj naktskrekls, krekls, kabatlakatiņš un viss nepieciešamais. Kādus viņa tamborēja kabatlakatiņus – apkārt špicītes, un stūrīši, smalka, smalka drēbīte, smalki, smalki diedziņi un arī tamboradatiņa smalka, viss vienās špicēs. Ja mums bija kāda jubileja meitenēm, tad viņa tikai to vien dāvināja. Viņa mācēja dāvanas ļoti skaisti iesaiņot. Vecais mammis bija smalka rokdarbiece, īsta māksliniece. Pēc savas dabas viņa bija pavisam pretēja citām vecāmmātēm. Viņa sevi turēja tā kā drusku augstāk par citiem. It kā visiem viņa būtu jāklausa, bet, redz, ne jau visi viņu tā klausīja. Arī bērni bija līdzīgi viņai un prata ļoti skaisti ģērbties. Mātes māte visām savām meitām bija iemācījusi šūt, izšūt, adīt, aust un tamborēt. Viņas bija ar skaistiem pūriem, kad precējās. Es atceros, manai mammai liela pūra lāde bija, uz istabaugšas tā ilgi stāvēja, un, kad jau es paaugos lielāka, es vienmēr šausmīgi gribēju lādē ieskatīties. Pacēlu vāku un tad nu tur bija viss – izšuvumi un adījumi, audumi un viss, kas bija pūrā līdzī dots. Tā bija visām viņas meitām. Arī mammas mātes dēli bija ļoti inteligenti cilvēki. Visi izmācījās. Jānis, kurš to krievieti, kādu kunga meitu bija atvedis uz Latviju un apprecējis, bija mašīnu meistars, visu mūžu viņš nostrādāja Rīgā vienā audumu fabrikā

par galveno meistar. Ciemos gājām ļoti reti, vecais mammis it sevišķi. Vienreiz, es atceros, mēs ciemojāmies Jāņa ģimenē. Mēs bijām ielūgti, un es arī, tāds mazs skuķītis, biju līdzī, vēl jau skolā negāju. Jāņa meitai Ārijai bija ārkārtīgi skaista leļļu istabas iekārta – leļļu gultiņa, trauciņi un galdiņš. Toreiz mums, lauku bērniem, tādu lelli redzēt ar visu istabas iekārtu bija liels retums. Redz, bet tur varēja atļauties. Tai krievietei vārds bija Marta, viņa nemācēja ne ēst taisīt, pilnīgi neko, viņa bija visu laiku apkalpota, tāpēc mans vecais mammis viņu necieta. Vecais mammis teica – Marta, taisi mērci. Viņa neprata. Kā neznāk, tā uzreiz izgāz ārā, atkal taisa pa jaunu un atkal gāz ārā, nu nemācēja neko. Kas tā par sievu? Bet viņa bija skaista un izglītota dāma. Visas manas mātes māsas un brāļi ģērbās ārkārtīgi eleganti, pēc jaunākās modes. Tautastērpi bija pašu darināti un izšūti – vainadziņi, krekli, priekšautiņi, pilnīgi viss. Šitos rokdarbus, kādus audeklus mans vecais mammis un mana mamma darināja! Viņas visu mācēja. Mums viss bija pašausts,

pat mazpulka formai uz stellēm izauda drēbi. Kāpēc? Vai tad nebija naudas, lai nopirktu? Vai tā tik dārga bija? Kāpēc vajadzēja speciāli aust? Kā tikai brīvs brīdis bija, tā kāds sēdēja stellēs. Viss tika auster un šūts, balināts, un stelles stāvēja visu laiku. Lupatu deķi, zirgu deķi, grīdas celiņi, pilnīgi viss, kas bija nepieciešams, tika noauster mājās. Vecaismammis, kad es biju dikti maziņa, uz Briēžiem mazāk brauca, bet vēlāk pa vasarām vienmēr te bija.

Par mācītāju Arvīdu Reinsonu

Katru ziemu vai vēl rudenī pie mums brauca mācītājs. Viņš brauca pie maziem bērniem, kuri vēl skolā negāja. Tad jau iepriekš zināja, ka brauks, es nezinu, vai viņš paziņoja, bet pirms tam mums bija jānācās visi pātari, dziesmiņas un jārāda, ko mēs protam. Toreiz vēl tēva māte bija dzīva, tad tā mūs dīdīja. Jau no rīta – vai tu riktīgi nomazgāji muti? Kādas tev ir rokas? Parādi nagus! Tu zini, ka tev tagad ir jābūt smukai? Un tev ir viss jāzina, ko esmu tev mācījusi, tagad tas būs jāskaita mācītājam. Tās bija nāves bailes, nevis tikai baiļu sajūta! Kad gaidīja mācītāju, tad domāju, ja es varētu zemē ielīst, tad ielīstu, nevis gaidītu tos cilvēkus, kas tagad brauc. Bija bailes. Nekas tik briesmīgs patiesībā nebija.

Turpinājums no 11. lpp.

Tatjanas Zeltiņas un Rūdolfa Kaulena kāzas "Briežos", 1925. g. jūlijā

Iestāstīts bija, ka tev jāzina viss, un es baidījos par to, vai zināšu atbildēt uz to, ko mācītājs man prasa. Ja es nezināšu, kas tad ar mani notiks? Beigās jau viss bija labi. Atbrauca mācītājs uz Briežiem, pie plīts bija blukītis vai krēsls, varbūt gāja arī istabā, neatceros. Mācītājs runāja ar mammu un ar mums par visu, kā ir, ko māc, kad ies skolā un cik tālu jau ir, vai kādu burtiņu pazīst, nu kā jau to darīja tajos laikos. Kaut ko jau viņš paprasīja ar, ko esi uzadījusi, ko uzšuvusi, brālim – ko esi uztaisījis. Brālis bija uzmeistarojis autiņu ar izzāģētiem koka ritenīšiem, un mācītājs viņu paslavēja, ka malacis. Laikam mācītājam bija pienākums braukt, varbūt brauca nodokļus iekasēt par baznīcu un pie reizes tos bērnus pārbaudīt?

Telefons

Kad Mālpilī parādījās telefons, tad vieniem no pirmajiem tas bija arī mūsu mājās Briežos. Telefona līnija mums nāca no Sidgundas, no Valteimiem. Toreiz jau pašiem māju saimniekiem vajadzēja maksāt par telefona līnijas iekārtošanu. Šķiet, Kreičos un Valteimos jau bija telefons, tāpēc līnija nāca no Sidgundas. Tas iznāca tuvāk. Mums bija telefona numurs Sidgunda 32, to es vēl tagad atceros. Par telefonu vajadzēja maksāt. Mūsu centrāle bija Sidgundā, bet visa lielā runāšana jau bija ar Mālpili. Varēja sarunu pieteikt arī caur Mālpils centrāli, bet tad vajadzēja maksāt piecus santīmus par savienojumu. Kad telefonu ievilka, es tāds mazs bērns biju. Aparāts atradās pie sienas – bleķa kaste augšā, apakšā koka kaste, Latvijas ģērbonis virsū un truba pie sienas. Ko es vienu reizi izdarīju – paņēmu krēslu, uzrausos uz tā un uzgriezu ciparu. Man atbildēja Sidgunda un prasīja, kas vajadzīgs. Bet es naiivā bērna apņēmībā atteicu – ko lai es tagad daru? Mamma mani negērbj un ārā nelaiž, bet man istabā nav ko darīt, tāpēc es zvanu. Nezinu, cik man gadiņi toreiz bija, bet uz krēsla jau varēju tikt. Vēlāk no darba atbrauca tēvs un prasīja – kādas palaidnības tu šodien izdarīji? Es? Nekādas. Bet kāpēc tu gāji pie telefona? Bet es tak nekā nedarīju, man vajadzēja piezvanīt, jo nebija ko darīt, un es izstāstīju tantei, ka mani negērbj un ārā nelaiž. Tas bija ziemas laiks, man prātā palicis un to nekad neaizmirsīšu.

Lielais gadatirgus Zaķu krogā, tirgošanās un veikali

Mēs bijām ieinteresēti daudz strādāt, jo ļoti gaidījām Mālpils gadatirgu Zaķu krogā. Tad tēvs mums maksāja pa visu vasaru nopelnīto lielo algu. Uz tirgu mēs ļoti gatavojāmies, un tik domājām, cik mums būs nauda un darījām visus darbus ar lielāko prieku. Kas Mālpils tirgos notika? Nu tur nu bērniem bija ko redzēt, sevišķi tādiem kā mums, kas izauguši mežā, jo te jau neko mēs daudz neredzējām, bet Mālpils centrā iziet ārā – bodes visapkārt, beķerejas un kļiņģeri, krogi un kur nu vēl visa tā andelēšanās tirgū. Cik daudz tai tirgū bija saceltas būdas! Tur iekšā dzēra un dziedāja, desas ēda un alu dzēra, veči strīdējās un ķepās sita, derēja un derības slēdza – viss tas bija. Ārpusē bija galdi ar konfektem un barankām. Bija vēl tāda vieta, kur varēja šaut mērķi. Ja tu iešāvi

mērķi, tad kādu mantiņu deva, bet, ja tu pašā vidū trāpīji, tad bija vinnēts pulkstenis – modinātājpulkstenis ar zvaniņu augšā, toreiz modē tādi bija. Es nešāvu, bet brālis šāva. Toreiz Kitenberga Mirza, mana tālāka radniece, iešāva vidū un dabūja pulksteni. Par to mums bija lieli prieki. Nu cik tad mēs mācējām, bet trāpīt jau varēja. Tirgū bija sabraukuši daudz čigānu, tie skrēja visiem klāt un solīja pazilēt – es tev pazilēšu, tev būs tas un tev būs šitas. Bija viens placis, kur tirgojās ar visādiem dzīvniekiem – zirgiem, kazām, cūkām, sivēniem un daudz ko citu. Un šitā diņģēšanās, runāšanās un iestāstīšana, kas tur notika! Nu tas bija ļoti interesanti. Tad nu mēs arī sapirkāmies, nu ko tik varējām, bet galvenais jau bija barankas. Toreiz barankas vēra uz striķiem un dabūja pirkt jau savērtas virtenē. Tās bija dažādas, kādu nu to vīteni gribēji – mazākas baranciņas, lielākas, citas bija ar magoņu sēkliņām, maziņas un cietas, bet citas bija lielas un mīkstas, kādas tik tur nebija! Un tad, kad tās nopirku, es uzkāru kaklā un lepni staigāju pa tirgu. Beķerejā tajā laikā saimniekoja Ploriņa Emīlija, viņai tā piederēja un atradās apmēram tur, kur tagad lietoto apģērbu veikals. Beķerejā varēja dabūt visādas maizītes un kļiņģerus. Tad tur sapirkāmies un apmierināti braucām mājās. Tirgus placis sākās tūlīt aiz vecā patērētāju biedrības veikala, kur pēc tam krievu laikā uzcēla jauno patērētāju biedrības bodi, tas pletās no tās vietas uz Rīgas pusi līdz pat Martinsonu mājai. Martinsoniem bija bode un tāpat Asnam arī. Mālpilī tajā laikā bija daudz tirgotavu – Martinsonam, Asnam, tad bija kooperatīvs, Kerseļa krogs, kur vecā Kerseliene ar Kerseli strādāja. Krievu laikā krogs vēl pastāvēja, tikai Kerselis gan par saimnieku vairs tur nebija. Garām gāja zemes ceļš, pavisam maziņš celiņš. Toreiz jau nebija asfalta ceļi, lielceļš skaitījās, bet kāds viņš bija. Tur, kur tagad kantora telpa, pavasaros bija liels ūdens dīķis, un mēs pa to ar cūkas sili braucām, nācām no skolas un braukājām. Tā bija mitra vieta, un ūdens bija viscaur arī otrā pusē, kur tagad garāžas ir sabūvētas, tur pavasaros Baldiņa mājai pretīm uzplūda milzīgs ezers, pilns ar ūdeni. Baldiņa mājā agrāk bija gaļas tirgotava, saucamais skārnis. Jā, Baldēniete turēja skārni. Tur bija desas un gaļa. Es zinu, ka mūsu ģimene apšuva Briežus ar rozā, tumšākiem ķieģelīšiem, un Baldēniete noteica, ka viņai vajagot tieši tādus pašus. Viņa ņēma un arī no tādiem pašiem ķieģeļiem apšuva savu māju, bet viņai māja notecēja, es nezinu, kas tie par meistariem bija, tā tumšā krāsa notecēja un briesmīgi nesmuki izskatījās. Pie autoostas šķūnī virs pagrabīņa bija noliktavas, bet otrā pusē, kur ir mūra ēka, tur bija garāžas – tajā placītī Ploriņam stāvēja smagās mašīnas un autobusi. Jānis Ploriņš tika bagātā kārtā, viņam piederēja mašīnas, un viņš bieži brauca ciemoties pie mums uz Briežiem. Mana vecmāte Ploriņu Jāni uzskatīja kā par savu dēlu, ka viņa ir viņu audzinājusi. Kā īsti tur bija, nezinu, bet bijām ļoti tuvi radi. Ploriņš atstāja savu veco sievu Emīliju un noprecēja jaunu dāmu. Emīliju atstāja beķerejā. Pēc tam tur bija tragēdija – beķereja nodega, runāja jau, ka viņš to ir nodedzinājis. Emīlija palika viena ar bērnu bez kaut kā, plika un nabaga. Viņa visu zaudēja, tikai knapi dzīvību izglāba. Uz pavasara tirgu mēs

Tatjana un Rūdolfs Kaulens ar meitu Rasmu (pa kreisi) "Briežos", ap 1930. g.

negatavojamies tik ļoti, jo tad bijām nomācījušies un mums nebija naudas. Kas tad maksās? Pa skolas laiku nauda nebija sapelnīta. Mēs braucām tikai uz rudens gadatirgiem. Bez tam gadatirgi notika arī Vitē, lejā pie Vītes dzirnavām. Tur bija pļaviņa, un tirgus dienā mēs tur skrējām vismaz trīs reizes, tomēr šis tirgus bija daudz mazāks, nevarēja ne salīdzināt ar Mālpils lielo gadatirgu. Vienreiz bija tāds gadījums: kad jau pienāca tirgus diena, tad Briežos visi darbi tika ātri, ātri padarīti, un visi brauca uz tirgu – lieli un mazi, kalpi un kungji, visi. Duvīm tika aizlikta priekšā slota, atslēgas toreiz nebija. Aizlika slotu un tas nozīmēja, ka mājās neviena nav. Dārzā bija uzcelta liela žāvētava, un tirgus dienā mums bija jāliek žāvēties gaļa. Mamma no rīta sakāra visu, agrāk jau nebija tādas cūkas kā tagad, tad bija birkavnieki, jā, riktīgas cūkas bija. Sakāra visu gaļu, sakurināja uguni, bet uguns bija diezgan tālu no būdas, salika malku un, kad brauks atpakaļ, tad jau uzmetīs atkal. Atbraucām mājās no tirgus, bet mūsu dārzā palikusi tikai kūpoša čupiņa – visa gaļa ar būdu sadegusi. Es nezinu, kā tur beigās viss beidzās, bet tajā reizē nekādi svētki pēc tirgus brauciena neiznāca. Parasti, kad atbraucām no tirgus, visi uzkrāmēja uz galda to, ko nu katrs nopircis. Bija silti klijēri un barankas, bija sapirktas alus desas, īstas sardeles no īstas gaļas. Mamma paņēma lielo katlu, desas salika katlā, novārtīja tās un uzlika lielo desu bļodu uz galda. Ak, kungs, cik viņas bija garšīgas! Kā uzdūra dakšu, tad tā zupa līdz griestiem spricējās augšā, un kāda garša bija! Es tādu desu savā mūžā neesmu vairs ēdusi. Cik tas bija garšīgi toreiz, un visa tā runāšana, kā nu katram tirgū gājis. Es neatceros, ka mans tēvs būtu piedalījies braukšanā uz tirgu, mammu un visus citus jā, bet tēvu tirgū neatceros. Viņš, iespējams, tirgus dienā bija aizņemts, jo, ja jau viņš bija pagastvecis, tad viņam varbūt bija jākārt formalitātes, kas to vairs zin. Katru gadu Mālpilī notika lielais tirgus. Čigāni nekad netirgojās. Mums te viņi nāca regulāri. Sidgundā, kur tilts pie vīstu fermas Sudas upei iet pāri, bija māja jau pusgruvusi, tad tur tie čigāni dzīvoja un nāca apkārt pa mājām sirot. Man tas laiks ļoti patika. Bija tāds čigāns Antons, vecs, ar spieķīti, vienmēr viņš nāca un vienmēr viņam deva, bet tad nāca jaunas dāmas un jauni kungji, un mans tēvs pateica, ka nevienam čigānam bez darba neko nedrīkst dot. Ja grib paēst, lūdzu, kāds celms jāizlauž, kas cits jāpārdara. Lai čigāns drusku pastrādā, tikai tad var dot. Iznāca tā, ka tie čigāni mūsu mājai gāja garām, bet Antons gan vienmēr nāca, jo tas bija vecs un tam pienācās vecuma dēļ. Viņi tak slinki bija bez gala, bet, ja teica agrāk, ka čigāni zog, tas gan toreiz tā nebija. Mūsu mājā arī zīlēt viņi nenāca, vairāk nāca ubagot, bet gadatirgū gan visādi bija sabraukuši ar saviem bērneliem. Pa mājām apkārt staigāja tāda tante Rozāle, kurai bija divi grozi saitē sasieta – viens grozs priekšā,

otrs aizmugurē. Viņa gāja pa mājām un tirgoja lakatiņus, šircītes un kabalakatiņus, diedziņus un adatiņas. Ilgus gadus Rozāle nāca, un ko tik vajadzēja, kādus sīkumus, viņa visu iztirgoja. No kurienes viņa brauca, tad vilciens te negāja, kā viņa tika, nezinu. Viņa gāja kājām, un vienmēr kāds kaut ko no Rozāles nopirka. Vecais mammis un mana mamma skatījās kādu lakatiņu vai kādu šircīti, kādu sīkumu pastāvīgi vajadzēja un Rozālei tie bija. Vēl pie mums ar zirgu brauca siļķu žīds. Tas pveda siļķes ar mucām un, pa mājām braukādams, vāca zirgu astrus. Tajos laikos zirgus pucēja vienmēr – pavasarī vai rudenī apgriezta krēpes un astes, bet nogrieztā manta vienmēr tika sasieta un atdota žīdam. Agrāk visās zirglietās – sedūklās, sakās, visur bija izmantoti zirgu astri, tas bija dabīgs materiāls, no tā visu taisīja. Par astriem vietā viņš deva bļodas, varbūt maksāja arī naudu, bet mēs parasti ņēmām bļodiņas, kas noderēja saimniecībā. Viņam bija ļoti daudz visādu māla trauku. Siļķes viņš tirgoja par naudu. Viņa vezumā bija arī reņģes. Siļķu

žīds bija vienīgais, pie kura varēja tādus gardumus dabūt. Reņģes bija savērtas uz salmiem un pārdeva pa kāliem, nevis uz kilogramiem. Vienā kālā bija trīsdesmit reņģes. Tās bija ļoti garšīgas, spožas un skaistas. Nēģus un zušus gan nedabūjām, toreiz tādas mantas te nebija, tos tikai Rīgā varēja dabūt. Nevienam tajos laikos nebija vaļas makšķerēt. Bija zināmas dienas, zināmi periodi vai laiki, kad sarunāja ar kaimiņu, paņēma tīklu un gāja ar to, jo upes tad bija privātas, un mums bija liels gabals upe gar līčiem, bet Rubenīšiem atkal savs. Sarunāja, pazvejoja, bet noķertās zivis uz pusēm sadalīja. Murdus arī lika. Paps vakarā ielika, bet no rīta izņēma. Toreiz jau bija zivis – skaistas līdakas un visādas citas, bet tagad upe tukša, viss pieaudzis, piesārņots.

Medības

Tas tik bija notikums mūsu mājās! Lielāku prieku nevajadzēja. Tēvs bija liels mednieks un reizi gadā, vēlā rudenī vai ziemā, kad bija uzsnidzis mazs sniedziņš, sabrauca uz mūsu mežiem medīt. Tad te sapulcējās visādi veči – saimnieki, kam bija plintes. Sabrauca ar suņiem un katram bija līdzī savs dzinējs, bet parasti tie bija kaimiņi, kas gribēja nopelnīt. Dzinējam maksāja vienu vai divus latas. Visu dienu jau nemedīja, tikai no rītiem. Arī mežsargs Kitenbergs piedalījās medībās (viņam sieva cēlusies no Ploriņiem – manai tēva mātei tuva radniece un meita Mirdza, viņus arī uz Sibīriju aizsūtīja.) Vēl atbrauca Lazdiņš no Vītes, kas bija ļoti labs kalējs, tad Bērziņš, kas bija ārkārtīgi labs dziedātājs. Daudz vīru sabrauca uz šīm medībām. Nekad savā bērībā neredzēju nošautas stirniņas. Toreiz

tās nebija tik daudz. Aļņi un brieži vispār nebija. Šodien nāk pie mana loga bariem. Toreiz medībās šāva galvenokārt zaķus un tie bija ļoti daudz. Neatceros, ka šautu mežacūkas. Kad mednieki sanāca, tad mežsargam Kitenbergam bija mežrags, kā iepūta tai taurē, tad visus te sasauca, suņi skrēja un katrs rādīja, ko nomedījis. Zaķus sakāra kur nu kurais un tie visi bija lieli, arī ar baltiem kažokiem kāds bija nomedījis. Medības bija varenas. Kad tās beidzās, tad sākās lielā balle. Līdz pašam rītam tika dzerts, ēsts un dziedāts. Jā, tas notika mūsu mājās Briežos. Bērni istabā pie lielajiem iekšā netika, bet tik un tā dzirdējām, cik skaisti viņi dziedāja. Nekādas mūzikas toreiz nebija, paši dziedāja, bet tā dziedāšana mums ārkārtīgi patika. Otrā rītā, kad visi jau bija prom, bet paps un mamma vēl gulēja, mēs ar brāli piecēlāmies un pa kluso līdām istabā pie galdiem, skatījāmies, kas tur palicis pāri un šo to arī stiprāku nomēģinājām. Man tēvs nevarēja dzert, tāds bija arī mans brālis. Vienkārši nedrīkstēja, viņš pat upe nes nevarēja ēst ar visiem galiņiem, uzreiz mira nost, jo abiem bija alerģija. Tēvs pats nedzēra, bet uzciņāja gan visus. Vīna ba-

loni rūga visos kaktos. Toreiz mums vairāk bija ķiršu un aveņu vīns. Jāņogu un ābolu vīni mums nebija, jo ābeles vēl nebija tik lielas izaugušas. Ābolus braucām pirkt uz Tūžām pie Kaulēna Pauļa. Avenes mums netrūka, tās auga viscaur, jo tad, kad māju cēla, izcirta daļu no meža, un avenes te saauga lielās platībās. Pēc ogām nekur tālu nevajadzēja iet, te bija viss – mellenes, brūklenes, avenes, ko tik tu gribēji, lācenes pat purvā bija un dzērvenes. Kad ciemiņi atbrauca, toreiz nedzēra tādu kafiju kā tagad – pupiņu kafiju. Kafijai audzēja cigoriņus un miežus. Cigoriņus vajadzēja notīrīt, sagriezt kubiciņos, sakaltēt un sagraudzēt. Bija speciāli instrumenti kafijas pagatavošanai – panna ar vāku, kur iebēra cigoriņus. Tad mežā kūra ugunskuru, virs kura kratīja pannu un lēnām visu graudzēja, bet pēc tam mājās visu samala.

(Turpinājums sekos)

Rasmus Vanagas atmiņās klausījās un tālāk lasītājiem tās nodeva **Baiba Lippe**

Sēž leva Zeltiņa (vecais mammis) ar mazbērniem Ausmu, Rasmu, Liviju, Elmāru, ap 1937. g.

Kā izvairīties no ugunsnelaimes svētku laikā un rīkoties nelaimes gadījumā? Ieteikumi ugunsdrošiem svētkiem un informācija par pareizu ugunsdzēsības aparāta praktisku apgūšanu

Lai svētku laiku saglabātu gaišu un to neapstumšotu ugunsnelaimes gadījumi, ugunsdrošības nozares uzņēmums "FN-SERVISS" ir apkopojis ieteikumus ugunsdrošam svētku laikam.

"Adventes laiks, Ziemassvētki un Jaungada svinības ir biežākais ugunsnelaimju laiks, tādēļ īpaši ieteicams ievērot elementārus drošības noteikumus, lai neizbojātu svētku prieku sev un ģimenes locekļiem. Sākoties adventes laikam, cilvēki ir uzmanīgi, taču ar laiku uzmanība atslābst – tiek piemirsts par aizdedzinātām svecītēm, tāpat bērni un dzīvnieki arvien biežāk bez uzraudzības tiek atstāti degošu sveciņu vai gaismas virtenu tuvumā. Nemiet vērā, ka ar laiku adventes vainags un eglīte kļūst arvien sausāki, līdz ar to, vieglāk uzliesmo," atgādina Edgars Rozentāls, uzņēmuma "FN-SERVISS" valdes priekšsēdētājs.

"FN-SERVISS" iesaka būt īpaši uzmanīgiem svētku laikā, sevišķi uzmanību pievēršot svētku rotājumu ugunsdrošībai!

Ieteikumi sveciņu un adventes vainaga ugunsdrošībai:

- Pirms sveciņu aizdegšanas, atbrīvojiet tās no visa veida iepakojuma;
- Novietojiet uz nedegošas virsmas;
- Nenovietojiet uz televizoriem, radiatoriem u.c. siltuma avotu tuvumā;
- Izmantojiet stabilus svecīturus adventes vainagā, eglītē u. c.;
- Nenovietojiet citu viegli uzliesmojošu priekšmetu tuvumā (galdauti, aizkari, rotājumi);
- Kamēr neesat istabā, neatstājiet degošu sveci;
- Atcerieties, ka dzīvnieki vai bērni viegli var apgāzt sveci.

Ieteikumi eglītes ugunsdrošībai:

- Zem eglītes pakļājiet ugunsdrošu materiālu;
- Eglīti stingri nostipriniet, lai tā neapgāztos;
- Rūpīgi uzmaniet mazuļus, neļaujiet viņiem spēlēties eglītes tuvumā;
- Ja iespējams, svecītes novietojiet drošā vietā, eglīti atstājot rotājumiem;
- Ļoti rūpīgi izvietojiet svecītes eglē, liesmas tuvumā nedrīkst būt ne zari, ne citi rotājumi (vates pikas, dabīgie materiāli – čiekuri, bantītes u. tml.);
- Īpaši bīstami eglītē dedzināt sveces ~ **2 nedēļas** pēc tās nociršanas (tā ir izkaltusi).

Ieteikumi gaismu virtenu ugunsdrošībai:

- Nelietojiet nedrošas gaismu virtenes;
 - vadam jābūt vismaz sērkokļa biezumā;
 - pārbaudiet, vai virtene nav bojāta, lai nerastos īssavienojums;
- Neatstājiet gaismas virtenes ieslēgtas prombūtnes laikā.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests aicina, ja neizbēgami ir notikusi uguns izraisīta nelaime, nekavējoties par to informēt, zvanot uz tālruni 112 – jo ātrāk paziņosiet par nelaimi, jo ātrāk to būs iespējams novērst.

Ja, gatavojot svētku mielastu, nelielā mērogā aizdegusies panna, to var apdzēsēt:

- izmantojot pannas vāku vai gaļas dēlīti;
- uzmanīgi uzklājot speciālo ugunsdzēsības audeklu vai slapju dvieli;
- īpaši piesardzīgi uzberot dzeramo sodu;
- izmantojot ugunsdzēsības aparātus.

Ja svētku laikā nepieciešams lietot ugunsdzēsības aparātu:

- Atbloķējiet slēdzes mehānismu, izvelkot spraudni aparāta augšpusē;
- Ieturiet **vismaz 1m distanci**;
- **Mērķējiet uz uguns pamatni**, nevis liesmām;
- Lēnām spiediet uzgali;
- Virziet aprātu no vienas puses uz otru / priekšu – aizmuguri, līdz liesmas ir apdzēstas;
- Liesmām apdziestot, varat pakāpties tuvāk;
- Uzkavējieties notikumu vietā, lai pārliecinātos par ugunsnelaimes neatsākšanos;
- Iegādājieties jaunu ugunsdzēsības aparātu!

N.B. Palīdzēs, ja iepriekš būsiet iepazinies ar lietošanas instrukciju!
N.B. Ugunsdzēsības aparāta vidējais darbības ilgums – 10 sekundes!
N.B. Uz vienu standarta dzīvojamās privātmājas stāvu jābūt vienam ugunsdzēsības aparātam.

No 14. decembra līdz 24. decembrim konsultēties par ugunsdrošības jautājumiem, nelielas ugunsnelaimes nodzēšanu un pareizu ugunsdrošības inventāra lietošanu ikviens varēs "Sargeņģeļu tirgotavā" t/p "Alfa" 1. stāvā netālu no veikala "Drogas" (C ieeja). Stands "Sargeņģeļu tirgotava" darbosies t/p Alfa darba laikā.

SIA "FN-SERVISS" jau 10 gadus ir viens no vadošajiem drošības jomas specializācijas uzņēmumiem Latvijā un Baltijā. "FN-SERVISS" saviem klientiem nodrošina pilnu pakalpojumu un produktu klāstu ugunsdrošības, darba aizsardzības, vides aizsardzības un drošības sistēmas jomās.

Papildu informācijai: SIA "FN-SERVISS"
www.fnserviss.lv, fnserviss@fnserviss.lv, tālr.: 67557699

Kā rīkoties, ja aizdegusies eglīte, Adventa vainags vai citi svētku atribūti?

- Novērtējiet uguns izplatību
- Lielas uguns gadījumā ziņojiet ugunsdzēsības dienestam pa tālruni nr. 112
- Pirms glābšanas darbiem pārliecinieties par savu drošību:
 - Vai pietiek **fiziskā spēka**?
 - Kur atrodas izeja no istabas, dzīvokļa/mājas?
 - Vai istaba nav pilna ar indīgiem dūmiem?

Variants A – ir pieejams ugunsdzēsības aparāts

- Pārbaudiet aparāta piemērotību (attiecinīgais burts norādīts uz etiķetes):
 - cieti degoši materiāli (pamatā visas sadzīvē lietojamās lietas)
 - degoši šķidrums (dīzeļdegviela, benzīns)
 - degošas gāzes
- Lietojiet ugunsdzēsības aparātu:
 - Atbloķējiet slēdzes mehānismu, izvelkot spraudni aparāta augšpusē
 - Ieturiet vismaz 1m distanci
 - Mērķējiet uz uguns pamatni, nevis liesmām

- Lēnām spiediet uzgali
 - Virziet aprātu no vienas puses uz otru / priekšu – aizmuguri, līdz liesmas ir apdzēstas
 - Liesmām apdzēstot, varat pakāpties tuvāk
- Neatstāj ugunsnelaimes notikuma vietu bez uzraudzības
 - Iegādājieties jaunu ugunsdzēsības aparātu!

Variants B – ir pieejams ugunsdzēsības aparāts ar ugunsdzēsības audeklu jeb pārklāju

- nekavējoties aplājiet ar ugunsdrošu pārklāju, kas apslāpēs liesmas
- aplejiet degošo priekšmetu ar ūdeni

Papildu informācijai:

SIA "FN-SERVISS"
www.fnserviss.lv,
 fnserviss@fnserviss.lv
 Tālr.: 67557699

Latvijas Politiski represēto apvienības un Likteņdārza īstenotāja – "Kokneses fonda" aicinājums Latvijas pašvaldībām

Kopš 2008. gada Latvijas Politiski represēto apvienība un "Kokneses fonds" kopā ar tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju īsteno Likteņdārzu – vietu, kur neaizmirst Latvijas pagātni un smelt spēku nākotnei. Ik gadu politiski represētie no visas Latvijas dodas uz Likteņdārzu, lai stādītu kokus, vestu laukakmeņus amfiteātrā, piedalītos Likteņdārza draugu alejas izveidē, strādātu talkās, un aicina katru palīdzēt dārza īstenošanā, kas top kā dāvana Latvijai 100. dzimšanas dienā 2018. gadā.

2013. gadā, turpinot iepriekšējos gados iesākto, plānota Likteņdārza centrālās daļas – amfiteātra vidusdaļas izbūve. Amfiteātri aiz pelēkā akmens krāvuma projekta autors ir paredzējis 38 Latvijas Ozolu godasardzi. Raugoties uz Latvijas pagājušā gadsimta vēsturi, kas ilgus gadus bijusi noklusēta, ar Ozolu godasardzi Fonds vēlētos iemūžināt Latvijas politiski represēto vārdus.

Tāpēc Latvijas Politiski represēto apvienības un "Kokneses fonda" vārdā aicinām Latvijas pašvaldības, kas jau kopš dārza pirmajiem tapšanas gadiem ir piedalījušās Likteņdārza īstenošanā, gan stādot kokus, gan arī atbalstot ar transportu, 2013. gadā ar ziedojumu 1 000 LVL par vienu Godasardzes ozolu atbalstīt šo iniciatīvu. Katra Godasardzes ozola finansēšanā aicinām piedalīties vairākas pašvaldības, kā arī aicinām uzrunāt sava novada uzņēmējus. Katram Godasardzes ozolam paredzēts pievienot plāksnīti ar to pašvaldību un uzņēmēju vārdiem, kas piedalījušās ozola stāda finansēšanā, veltot to sava novada represētajiem.

Gada laikā Likteņdārzu apmeklē vairāk nekā 100 000 cilvēku no Latvijas, ASV, Kanādas, Austrālijas, Brazīlijas, Francijas, Norvēģijas, Vācijas, Ukrainas, Lietuvas, Japānas, Islandes, Polijas, Slovākijas, Itālijas, Rumānijas, Spānijas, Krievijas un citām valstīm, un Ozolu godasardze dārza centrālajā daļā kalpos kā apliecinājums cilvēku spēkam un Latvijas mūžībai.

Ozolu godasardzes finansu līdzekļus plānots ieguldīt amfiteātra izbūvē 2013. gadā.

Tuvāka informācija – "Kokneses fondā" pa tālruni 6728 9535 – valdes priekšsēdētāja Valda Auziņa, kā arī visās Latvijas politiski represēto apvienības nodaļās.

Likteņdārza īstenotājs –

Nodibinājums "Kokneses fonds"

Adrese: Lāčplēša 75 – III, Rīga, LV-1011

Reģistrācijas numurs: 40008092535

Konta numurs: LV10 UNLA 0050 0068 7884 4

Banka: AS SEB Banka

SWIFT: UNLALV2X

Latvijas Politiski represēto apvienības priekšsēdētājs **Gunārs Resnais**
 "Kokneses fonda" padomes priekšsēdētājs **Vilis Vītols**

Bijušie "Kniediņa" dejotāji!

Vidējās paaudzes deju kopa "Kniediņš" nākošā gada maijā svinēs savas pastāvēšanas 10 gadus. Aicinām visus bijušos dejotājus kuplināt jubilejas koncertu gan uz skatuves, gan skatītāju zālē. Visus dejojotgribētājus lūdzam pieteikties pie Janas (tālrunis 26261870), lai vienotos par deju mēģinājumiem.

Lai jaunā gada ritums ir kā līgans valsis, kas mijas ar draisko polku un latvisko galopu!

"Kniediņš" un Jana

Jaunās ielas māju Nr. 2, 4 un 6 iedzīvotājiem un veikala "Baf" apmeklētājiem!

Lūdzam automašīnas diennakts gaišajā laikā pēc intensīvas snigšanas no 9.00 līdz 16.00 nenovietot uz ielas, jo tas apgrūtina ielas notīrīšanu no sniega. Ja automašīnas atradīsies uz ielas, tīrīšanas laikā sniega vaļņi tiks sastumti ap automašīnām.

Ceļu dienests

Sidgundas iedzīvotāju zināšanai

No 2013.gada 2.janvāra kursēs autobuss **uz Siguldu no rīta** plkst. 6.44 maršrutā **Sidgunda** – Mālpils – Allaži – Sigulda un atpakaļ vakarā plkst. 17.15 no Siguldas autoostas maršrutā Sigulda – Allaži – Sidgunda – Mālpils (Sidgundā plkst.17.54).

LĪDZJŪTĪBA

Tuvs cilvēks neaiziet.

Viņš tikai pārstāj līdzās būt...

(R.Skujīņa)

Skumju brīdī esam kopā ar **Alberta Hofmaņa ģimeni**, mūžībā viņu aizvadot.

Mālpils novada dome

Pamatojoties uz "Fizisko personu datu aizsardzības likumu", Mālpils Vēstis turpmāk nepublicēs Mālpils novada iedzīvotāju - jubilāru vārdus.

Ja Jūs vēlaties Mālpils Vēstīs publicēt apsveikumu Mālpils novadā dzīvojošiem ģimenes locekļiem, radīem, draugiem, lūdzam Jūs sazināties ar mums, rakstot vai zvanot uz:
iveta@malpils.lv,
esmeralda.tale@malpils.lv,
28679146, 67970896

No agras stundas līdz pat rietam kāds eņģelis
Tev blakus būs.

Snigs balti sniegi, egles
dziedās un dzīvi dzīvot
vieglāk kļūs!

Sirds gaismas, veselības
un mīlestības papildītus
Ziemassvētkus, jaunām
iecerēm, radošām
sadarbībām bagātu Jauno
Gadu!

Biedrības "Notīci sev!" valde

"Ceļš nekļūst īsāks mums
no labiem vēlējumiem,
Un arī nesamais par gramu
vieglāks nepaliek,
Bet labo vēlējumu ceļā
ātrāk uzzied ievas
Un ziema mīkstām,
siltām pārslām snieg."

SIA "Norma K" pateicas visiem
saviem klientiem un sadarbības
partneriem par sadarbību 2012.gadā!
Pricīgus un gaišus Ziemassvētkus,
veiksmi, satiecību un radošu
enerģiju Jaunajā 2013. gadā!

SIA "Norma K" kolektīvs

Mālpils kultūras centra saime
Jaunajā Gadā visiem
novēl darbiem bagātu ikdienu, labu
veselību, veiksmi un gaišu svētku prieku!

"Tīciet Saulgriežu sniegiem,
Kas zemi tīru un mirdzošu padarīt nāk,
Tīciet Ziemssvētku klusajam brīnumam,
Kuram dvēselē jāienāk."

SLUDINĀJUMI

Pārdod kartupeļus, cena 0.15 Ls, tālr. 67925888, 22404156

Mālpils novada pašvaldības aģentūra „Mālpils sociālais dienests” **aicina darbā** sociālo darbinieku, sociālas palīdzības organizatoru, sociālo aprūpētāju, sīkaka informācija www.malpils.lv

MĀLPILS KULTŪRAS CENTRS

KASES darba laiks:

OTRDĪEN	14.00 – 18.00	TREŠDĪEN	11.00 – 14.00
CETURTDĪEN		PIEKTDĪEN	

Kase atvērta 2 stundas pirms pasākuma. Tālrunis izziņām 67925836 vai 29195459

Mālpils kultūras centra pasākumi 2013. gada janvārī

Līdz 25. janvārim kultūras centra izstāžu zālē apskatāma **JURA ĢERMAŅA izstāde "Latvijas ainava"**

01.01. plkst.01.00 Jaungada BALLE kopā ar grupu "Linards un draugi". Ieeja – 5 Ls; kultūras centra pašdarbniekiem – 3 Ls

12.01. plkst.10.00 TLM studijas "URGA" sanāksma

12.01. plkst.14.00 "Kaut kur starp pirmajiem paliem, vēlajām dzērvēm un baltajiem gulbjiem, smaržīgās "REZĒDAS" zied..."

Vecmāmiņu klubiņa "REZĒDAS" 15 gadu jubilejas pēcpusdienu (transportu lūgums pieteikt pie kultūras centra dežuranta vai pa tālr. 67925836)

13.01. plkst.16.00 Mālpils amatierteātra **IZRĀDE** Egļa Šņores komēdija "UZTICĪBAS TESTS **job VAI JŪSU VĪRS IR VIEGLI PAVEDINĀMS?**" Lomās: Evita Dinka, Kaspars Ameriks, Gunta Bahmane, Voldemārs Cērps, Elita Mieze, Gunta Millere, Jānis Kurts, Sarma Ezermane, Santa Vodzinska, Gatis Zemītis, Voldemārs Dunkurs. Režija – Liene Cimža, kustību horeogrāfe – Iveta Jakovļeva, gaismas – Uģis Reinbaks, skaņa – Dainis Lazdiņš, scenogrāfija – Māra Ārente. Ieeja – 1,50 Ls

24.01. plkst.19.00 Muzikāla izrāde "NAUDAS KOKS" pēc V. Belševicas stāsta "Tās dullās Paulīnes dēļ" motīviem ar kapelas "BUMERANGS" piedalīšanos

Jautra, dzīvi apliecināša muzikāla komēdija par divām māsām labākajos gados, kurām rodas grandiozs plāns – sapelnīt naudu krāšņām atvadām no dzīves. Bet ar to vēl ir par maz, jo kāda jēga bērēm un krāšņiem tērpiem, ja tērpu valkātājas pašas to neredzēs. Ir jāsarīko viltus bēres, lai to visu iemūžinātu un pašas "aizgājējas" varētu novērtēt savu izskatu tajā dzīves galvenajā dienā, kad "Visu Augstais sauks". Izrādē skatītāji varēs tikties ar iemīļotajiem tēliem un dzirdēt jau folklorizējušās frāzes, kuras gluži, kā no filmas "Limuzīns Jāņu nakts krāsā", jau sen dzīvo savu neatkarīgu dzīvi no filmas, raisot smaidu un kopības sajūtu dažādās dzīves situācijās.

Lomās – pazīstami un iemīļoti aktieri: **Jānis Jarāns, Dainis Porgants, Gunārs Placēns, Jūlija Ļaha, Regīna Devīte vai Inese Ramute un citi.**

Dramatizējuma autors un režisors Ivars Lūsis, ilggadīgs Liepājas galvenais režisors, daudzu "Spēlmaņu nakts" balvas ieguvēju izrāžu veidotājs.

Muzikālais noformējums – kapela "BUMERANGS", kura pērn atzīmēja savas pastāvēšanas 25 gadu jubileju.

Izrādi piedāvā Lailas Ilzes Purmalietes vadītais "Jaunais Teātris", kas veidojis daudzas brīvdabas izrādes, mūziklus un humora šovus.

Biļešu cenas – 3 Ls; 4 Ls un 5 Ls

25.01. plkst.18.30 Lekciju cikla "LAIKS VAKARA SARUNAI..." 4. saruna ar grāmatas "Latvijas veģetārieša rokasgrāmata" veidotāju – veģetārieti un zaļā dzīvesveida piekritēju, pavārmākslas speciālisti **DITU LASI**

Dita ir veģetāriete jau 12 gadus ar ievērojamu pieredzi pavārmākslā. Viņa strādā bioloģiski audzēto produktu tirdzniecības uzņēmumā, plaši pārzina organisko produktu klāstu un to pielietojumu. Ditas semināru apmeklētāju vidū ir gan sabiedrībā pazīstami, gan ne tik zināmi cilvēki, kuri vēlas iegūt praktiskas zināšanas, ko pielietot savā ikdienā.

Dalības maksa 3 Ls

27.01. plkst.16.00 JĀŅA ANMAŅA Izstādes "BALTIE CERĪBU SPĀRNI" atklāšana un tikšanās ar autoru izstāžu zālē